

Ritu Mukerji

De mysterieuze dood van Anna Ward

Vertaald door Yolande Ligterink

DE FONTEIN

*Het kwam niet
Alles in een keer –
Voor Moord ging het bedaard –
Een Houw – dan Leven weer een kans –
Roes gecauteriseerd –*

*De Kat biedt gratie aan de muis
Die ze ontglippen laat
Net lang genoeg dat Hoop weer plaagt –*

– Emily Dickinson

Proloog

Hijgend drukte ze zich tegen de pilaar. Ze sloot haar ogen en legde haar verhitte wang tegen de steen alsof ze er kracht uit kon putten. Ondanks de koude nacht liep het zweet in straaltjes over haar rug en haar wollen jurk raakte doorweekt.

Ze was uit het rijtuig geglipt toen hij halt hield om het paard te laten drinken. Ze hoorde zijn woedende kreet, maar ze sloeg blindelings op de vlucht. De huizen en winkels waren donker; alle lampen waren gedoofd op dit late uur. Ze rende door de stille straten in het besef dat hij haar meedogenloos achtervolgde.

Aan de rand van de stad doemde een open doorgang op. Tegen de avondhemel zag ze de omtrekken van bomen en een heuvel. Ze kende deze plek, het was de ingang van Fairmount Park. Voor haar was het park een toevluchtsoord waar ze kon wandelen en het uitzicht kon bewonderen.

Ze rende door het park naar de rivier. De kronkelende paden leidden naar pittoreske fontein en overdag wemelde het hier van de mensen die een wandelingetje maakten. Nu vormden de weidse grasvelden en de goedverzorgde struiken een donker landschap vol vormeloze en angstaanjagende silhouetten.

De maan kwam op boven de rivier en wierp licht op het brede wateroppervlak. Ze zag de waterleidinggebouwtjes op het uitspringende gedeelte boven de dam. De bovenloop van de rivier strekte zich uit als een stille vijver met een spiegelglad oppervlak. Ze hoorde het zachte ruisen van water dat over de dam stroomde.

Het was een vergissing geweest om de stadsstraten te verlaten. Ze moest een schuilplek zien te vinden.

Ze rende het eerste paviljoen in; haar voetstappen weerklonken

in de holle ruimte. Het leek een tempel uit de Griekse oudheid. De statige zuilen van de rij sierlijke gebouwen glansden in het maanlicht. Dit was het land van sprookjes, een balzaal zonder feestvierders. Ze had een elegante prinses kunnen zijn in een jurk met een sleep, wachtend op haar eerste wals. Maar ze struikelde, want haar benen trilden en deden pijn van de inspanning.

De gebouwen vormden een ingenieuze dekmantel voor de turbines die dag en nacht het rivierwater rondpompten om het te zuiveren en er leidingwater voor de stad van te maken. Onder haar voeten voelde ze het gestage gerommel van de draaiende raderen. Ze wist dat er deuren waren die naar de turbineruimte leidden. Kon ze daar maar komen.

Ze kwam bij de eerste deur. *Alstublieft, lieve God.* Ze draaide aan de knop. De deur zat op slot. In paniek rammelde ze eraan en zette haar schouder tegen de zware deur. Geen beweging in te krijgen. Ze rende naar het volgende gebouw en probeerde daar de deur. Met hetzelfde resultaat. Ze onderdrukte een snik toen de angst als een zwaar gewicht op haar borst drukte.

Ze kwam bij het laatste terras boven de dam. Nu kon ze nergens meer naartoe. Ze bleef staan bij de reling en boog zich eroverheen. Ze voelde de fijne mist van het water, dat in een sierlijke boog naar beneden viel. Onder de dam stond een sterke stroming en de golven kolkten en schuimden terwijl de rivier zijn weg vervolgde. Hoe vaak was ze hier niet komen kijken, betoverd door de vele patronen in het water.

Ze trok haar jas en schoenen uit en klom op de reling. Haar tenen kromden zich over de rand van de afgrond. Ze stond zichzelf een moment van vrijheid toe en strekte haar armen uit. Haar hart bonsde van de achtervolging. Maar deze plek boezemde haar geen angst meer in; in plaats daarvan werd het de plek van haar gezegende ontsnapping. Ze pakte het medaillon om haar hals en drukte het stevig in haar handpalm.

Ze dwong zichzelf achterom te kijken. Daar stond hij, precies zo-

als ze had geweten. Ze kon hem amper zien in het donker. Hij ging gehuld in een mantel en had de kap over zijn hoofd getrokken. Maar hij besepte wat ze ging doen. De schim nam een angstaanjagende vorm aan, die op haar af rende. Met haar laatste krachten ging ze rechtop staan en sprong.

DEEL 1

Ziektebeeld

Dokter Lydia Weston keek discreet op haar horloge. Haar patiënt, Delia Townsend, zat op de onderzoeksbank en bij elke diepe ademhaling liet haar korset een protesterend gekraak horen. Met koppig naar voren gestoken kin werkte ze een litanie van klachten af.

‘De vermoeidheid vreet aan me. Na het ontbijt voel ik me nergens meer toe in staat. Ik zou kunnen gaan liggen en uren kunnen slapen. Misschien dat een tonicum uitkomst kan brengen?’

Lydia hing haar stethoscoop om haar hals en dacht bij zichzelf dat mevrouw Townsend wat meer lichaamsbeweging zou moeten hebben, maar dat zei ze niet hardop.

Ze haalde haar receptenblok tevoorschijn en begon te schrijven, terwijl mevrouw Townsend achter het Chinese kamerscherm verdween om zich aan te kleden.

Lydia zuchtte. Ze moest nog een hele stapel patiëntendossiers bijwerken voor de dag erop zat en de klachten van mevrouw Townsend waren niet bepaald nieuw. Maar de patiënt moest de gelegenheid krijgen al haar zorgen op tafel te leggen, anders kostte het consult twee keer zoveel tijd.

Een ijzertonicum was weinig meer dan een placebo, dacht Lydia. Ze had de patiënt grondig onderzocht, zoals ze altijd deed: ze had naar het hart en de longen geluisterd en de buik gepalpeerd, en ze had niets abnormaals aangetroffen. Een uitgebreid laboratorium-onderzoek had ook niets vreemds opgeleverd.

Mevrouw Townsend kwam weer voor de dag, elegant gekleed in crèmekleurige tafzijde die tot op haar voeten viel. Lydia wist dat ze blij moesten zijn met rijke patiënten die graag behandeld wilden worden door een vrouwelijke arts; het verschaftte hun het broodno-

dige geld om het werk van de kliniek voort te zetten.

Mevrouw Townsend deed de bovenste knopen van haar jurk dicht. De ringen met edelstenen schoven over haar knoestige gewrichten en de rug van haar handen zat vol bruine ouderdomsvlekken. Lydia zag dat haar handen trilden terwijl ze met de knopen worstelde. De ernstige artritis bezorgde haar ongetwijfeld aanzienlijke pijn. Ze voelde een steek van medelijden toen ze zag dat de oude dame diep ademhaalde en geduldig opnieuw begon. Rijkdom maakte je niet immuun voor lijden, dat wist Lydia maar al te goed. Het jaar daarvoor was de enige dochter van mevrouw Townsend gestorven aan acuut reuma en veel van haar klachten kwamen voort uit de leegte van het verlies.

Lydia gaf haar een recept.

‘Als u wilt, kunt u een tonicum nemen. Maar ik raad u liever lichte lichaamsbeweging aan. Ga om te beginnen elke dag een halfuur wandelen. Dan zult u zich beter voelen,’ zei ze mild.

‘Dat zal wel geen kwaad kunnen,’ gaf mevrouw Townsend toe.

‘Ik stel ook voor dat u uw korset afdankt.’ Lydia kon de gelegenheid niet voorbij laten gaan om dit advies te geven. ‘Het drukt op uw inwendige organen en belemmert de ademhaling.’

Na deze opmerking viel er een korte stilte. Toen zei mevrouw Townsend: ‘Nou, ik weet het niet, hoor. Het lijkt niet fatsoenlijk om geen korset...’

‘Probeert u het alstublieft eens. Ik kijk uit naar onze volgende afspraak.’ Lydia begeleidde mevrouw Townsend naar de deur van de spreekkamer.

De kliniek in Spruce Street was opgericht door een groep dokters van het Woman’s Medical College, vurige idealisten die vonden dat medische zorg niet voorbehouden mocht blijven aan rijke mensen. Er kwamen vooral mensen uit de groeiende arbeidersklasse en veel van de winkeliers, naaisters en koetsiers die Lydia in de eerste dagen had behandeld waren nog steeds trouwe patiënten. Lydia ontmoette mensen uit alle lagen van de gemeenschap, vaak van haar eigen

leeftijd, die onvoorstelbare beproevingen, ziektes en verliezen hadden doorstaan.

De kliniek was gevestigd in een oud textielfabriekje, dat nog steeds een industriële uitstraling had. De knoestige grenen vloeren glansden door de talloze werkschoenen die door de kamers hadden gesjokt. De voormalige werkvloer was nu opgedeeld in spreekkamers en een receptie. Op de bovenverdieping was een kleine ziekenzaal met een paar bedden voor patiënten die in de gaten moesten worden gehouden. De wachtkamer was een luchtige ruimte met hoge plafonds en grote ramen. De muren waren wit geschilderd en versierd met een paar nietszeggende schilderijen van landschappen. Alsof het decor slechts bijzaak was. De eenvoud van het geheel was een weerspiegeling van de instelling van de oprichters: dit was een plek waar serieus werk werd verricht, waar men niet van mocht worden afgeleid.

Toen ze door de gang liep, weerkaatste het geluid van haar voetstappen door de verlaten kliniek. Ze was alleen; de laatste groep studenten was al een paar uur weg. De pit van de olielampen was omlaaggedraaid en door de ruitjes in de gang viel het bleke licht van de gaslampen in de straat.

Lydia deed de deur van haar kantoor achter zich dicht en bleef even staan voor de spiegel boven de wasbak. Ze duwde een paar donkere haren op hun plek en stak de paarlemoeren speld in een ondeugende hoek in haar kapsel. Daarna deed ze goedkeurend een stap naar achteren; in haar donkere ogen was slechts een lichte vermoeidheid te lezen. Haar jurk van zijdebrokaat zag er eenvoudig uit, maar voor het geoefende oog was hij uiterst elegant en de gouden draden die in de stof waren geweven glinsterden in het zwakke licht. Ze raakte even de ivoren broche aan die boven de bovenste knoop was vastgespeld. Op dagen dat ze les moest geven droeg Lydia zwarte kleren, alleen verfraaid met een enkel aandenken, een cameo met een olifant. De broche was een geschenk van haar Engelse moeder en stamde uit haar kindertijd in India. Lydia droeg hem

altijd. Ganesha, de zegengever die alle hindernissen verwijderde, waakte over haar.

Ze draaide de pit van de olielamp omhoog, zodat ook de hoeken van de kamer werden verlicht, en trok haar kasjmieren sjaal strak om haar schouders. De wol kriebelde onder haar kin en door de beweging kwam de vertrouwde geur van sandelhout vrij. Het kantoor was slechts spaarzaam gemeubileerd, want alle dokters maakten er gebruik van. Maar in haar ruime leren tas zat alles wat ze nodig had om haar rollen van docent geneeskunde bij het Woman's Medical College en van behandelend arts te vervullen.

Ze ging aan het bureau zitten en haalde een aantekenboek uit haar tas. Op het omslag stond in gouden letters: L.N. WESTON, M.D. Ze sloeg het open om haar agenda te bekijken, tevreden over de drukke dag die achter haar lag. Het was het begin van het herfsttrimester en net als de studenten voelde ze de opwinding van een nieuwe start. Ze had die ochtend lesgegeven aan het college en had 's middags hier in de Spruce-kliniek toezicht gehouden op de studenten die na de eerste jaren in de collegezaal en het laboratorium eindelijk patiënten mochten onderzoeken. Lydia leerde hun de anamnese vast te leggen, de patiënt te onderzoeken en indringende vragen te stellen om tot een diagnose te komen. Het medisch genootschap van Pennsylvania was nog steeds sterk gekant tegen hun werk en liet in veel academische ziekenhuizen geen vrouwelijke dokters toe. Het college was genoodzaakt geweest zelf onderwijsfaciliteiten te verzorgen en de kliniek was daar een van. Ze vinkte de namen af van de patiënten die ze die middag had gezien. Maar één naam had ze omcirkeld, die van Anna Ward, en ze had er een vraagteken bij gezet.

Het was bijna zes uur. Anna was al een paar uur te laat voor haar afspraak. Dat was niets voor de nauwgezette jonge vrouw. Ze was kamermeisje bij een rijke familie in de stad en was ongetwijfeld opgehouden door haar werk. Toch kon Lydia haar onbehagen niet verdringen. Wanneer had ze Anna voor het laatst gezien? Dat was al een tijdje geleden.

Ze hadden elkaar ontmoet bij de maandelijkse lezingen in de kliniek, waarbij de dokters om beurten onderwerpen als voeding en hygiëne behandelden. Op die avonden bleven de deuren open en werden de banken in de wachtkamer in rijen gezet. De toehoorders zaten schouder aan schouder, alsof ze kwamen kijken naar de nieuwste uitvoering in het volkstheater. Lydia sprak meestal over de voordelen van lichaamsbeweging, hoewel het neerbuigend kon lijken om een zaal vol arbeiders daarop aan te spreken. Toch kon ze met de passie van een geloofsfanaticus preken over de helende werking. Na de dood van haar vader had haar verdriet een diepe, donkere put geleen, waar ze niet meer uit wist te komen. De wandelingen door de stille bossen van Concord en de verfrissende zwempartijen in de diepe, koude vijver hadden haar geholpen de wereld en zichzelf terug te vinden. Sommige mensen zaten geboeid te luisteren, terwijl andere boete leken te doen voor een onbekende misdaad en nietsziend voor zich uit staarden. Veel toehoorders kwamen hier onder dwang, doorverwezen door hun dokter of de inspecteur van de volksgezondheid. Het deed niets af aan Lydia's enthousiasme. Aan het eind van een bijzonder geestdriftige lezing was ze benaderd door een jonge vrouw in de eenvoudige kleding van een dienstmeisje. Maar de jurk was pas gewassen en het kant van de kraag was verschoten, maar niet gerafeld.

‘Dank u, dokter.’ De jonge vrouw schudde Lydia de hand en hield een boekje omhoog. ‘Ik heb aantekeningen gemaakt. Dat geeft me het gevoel dat ik weer op school zit!’

‘Ben je student?’

‘Was dat maar waar! Nee, ik moest van school om dienstmeisje te worden. Maar u geeft me de kans om weer iets te leren.’

Ze vertelde dat ze Anna Ward heette en stelde goeddoordachte vragen. Lydia werd geraakt door Anna's belangstelling en vroeg zich af waarom ze naar de kliniek was gekomen. Het meisje straalde een stille trots uit.

Niet lang daarna werd Anna een patiënt van Lydia. De jonge

vrouw was moe en lusteloos door het zware werk en de slechte voeding. Maar ze hield zich aan Lydia's adviezen en nam trouw haar ijzersupplement in. Na de behandeling bleef Anna terugkomen met lichte klachten. Maar in plaats van over gezondheidsproblemen te praten vroeg ze Lydia honderduit naar haar opleiding. Ze woonde regelmatig de lezingen in de kliniek bij om zo veel mogelijk kennis op te doen. Tot haar verrassing liet Lydia zich meeslepen; ze gaf haar advies over de beste leesalen en leende zelfs haar kostbare boeken uit. Ze voelde een verwantschap met deze leergierige jonge vrouw.

Lydia zag in haar agenda dat ze Anna had gezien bij de lezing van deze maand. Soms kwam Anna wat vroeger om haar te helpen met het klaarzetten van de koffie en de boterhammen waarmee ze de lezingen aantrekkelijker wilden maken voor de mensen.

Maar de laatste keer dat Lydia haar had gezien was Anna pas lang na de lezing binnengekomen. De zaal was al leeg. Lydia pakte haar papieren bij elkaar, klaar om te vertrekken, toen ze werd gestoord door een aanhoudend gebonk op de voordeur.

Lydia rende de hal door. Een meisje kwam struikelend binnen.

'Anna!' riep Lydia geschokt toen het meisje haar hoofd ophief. Haar gezicht was wit weggetrokken en onder de bleke huid waren blauwe aderen te zien. Haar hoed viel op de vloer en Lydia zag dat haar haar in vette lokken tegen haar voorhoofd lag. Anna ging uitgeput op de vloer zitten.

'Dokter Weston, wat onhandig van me. Ik moet zijn gestruikeld over de drempel. Nee – nee... Niets aan de hand, ik kom al over-eind.'

Lydia hielp Anna naar de wachtkamer. Het meisje liet zich tegen een van de houten banken zakken.

'Blijf hier.'

Lydia kwam terug met een glas water. Anna's hand trilde toen ze het naar haar lippen bracht.

'Dank u. Het spijt me dat ik de lezing heb gemist. Het was een drukke dag en ik kon niet weggkomen.'

Lydia stak haar hand uit om het meisje te steunen. 'Ik ben blij dat je er nu bent. Kom mee naar mijn kamer. Daar kun je even gaan zitten.'

Ze gebaarde dat Anna op de onderzoeksbank moest gaan zitten. Voordat het meisje kon protesteren haalde Lydia de stethoscoop uit haar tas en begon ze haar te onderzoeken. Ze bestudeerde Anna zwijgend terwijl ze een vinger op haar polsslagader legde, waarin het bloed snel en onregelmatig klopte. Anna's wangen waren licht-roze. Lydia zag de borstkas van het meisje op en neer gaan door de snelle, oppervlakkige ademhaling. Had ze een of andere infectie opgelopen? Had ze een slecht tonicum geslikt? Veel goedkope 'wondermiddeltjes' die in de apotheken werden verkocht bevatten grote hoeveelheden alcohol, waardoor bijna iedereen zich snel beter ging voelen. Of eiste het vele werk zijn tol en had dat gevolgen voor haar gezondheid?

Anna ging langzaam rechtop zitten, pakte haar tas en haalde er een paar boeken uit.

'Zoals u al had voorspeld heb ik vooral genoten van de gedichten van Tennyson. Ik kom de boeken terugbrengen, want ik begrijp hoe vreselijk het moet zijn om zulke goede vrienden uit handen te geven.' Anna aarzelde en haar lip trilde.

'Je hoefde ze niet zo snel al terug te brengen,' begon Lydia.

'Jawel, dokter.'

'Zit je nog ergens anders mee?' vroeg Lydia.

'Het is niets. Ik ben gewoon moe,' zei Anna.

'Ik denk dat het meer is dan dat.'

Anna schudde haar hoofd. 'Meestal kan ik het zelf wel oplossen door bij het ontbijt iets meer te eten of even stiekem te rusten als mevrouw Burt het niet in de gaten heeft.'

Het meisje zou ziek kunnen zijn. Maar het was haar gedrag dat echt verwarrend was. Lydia had het gevoel dat ze tegen een vreemde praatte, die haar vragen stijf ontweek.

'Waarom ben je vandaag naar me toe gekomen?'

Anna keek met donkere ogen vol verdriet naar haar op.

‘Ik ben bang,’ zei ze zacht.

‘Ik weet dat het angstaanjagend kan zijn om je ziek te voelen en niet te weten waarom,’ zei Lydia.

‘Dat is het niet, dokter Weston... Er is iets anders...’

‘Vertel me wat er mis is, dan kan ik je helpen. Je moet me vertrouwen.’ Lydia legde een hand op de pols van het meisje om te laten zien dat ze haar steunde.

‘Nee, het spijt me... Het was verkeerd om hier te komen.’ Anna trok abrupt haar hand weg.

Lydia deed verbaasd een stap naar achteren. Het was alsof het meisje met zichzelf worstelde.

Anna deed haar tas dicht en stond op. ‘Dank u, maar ik moet gaan. Ze verwachten me in het huis.’

‘Wacht! Kun je wel zo ver lopen? Laat me een huurrijtuig voor je aanhouden.’

Lydia rende achter haar aan de wachtkamer in. Maar Anna keek niet achterom. Toen ze de deur uit liep, riep Lydia haar na: ‘Je hoeft me maar een berichtje te sturen, dan kom ik meteen.’

Maar het was te laat. Lydia keek door het raam. De hemel vertoonde nog een laatste glanzend spoor van de schemering, maar de straat lag in het donker. Er ratelden rijtuigen met zwaaiende lantaarns voorbij. Mensen haastten zich naar huis. Lydia kon amper individuen onderscheiden in die donkere, krioelende mensenmassa. Anna was in de nacht verdwenen.

Dat bezoek was al bijna twee weken geleden. Lydia had Anna daarna niet meer gezien. Daar konden vele redenen voor zijn. Misschien voelde Anna zich beter, was de ziekte overgegaan of waren de zorgen verdwenen. Maar Lydia kon het gevoel niet van zich afzetten dat er iets mis was, dat ze te luchtig over hun laatste gesprek heen was gestapt.

Er zat nog een laatste beetje olie in de lamp. Lydia had altijd een

paar boeken bij zich voor als ze tijd overhad. Ze haalde er een uit haar tas in de hoop dat ze er rustiger van zou worden, zoals gewoonlijk gebeurde als ze las. Het was een van de boeken die Anna haar had teruggegeven.

Lydia had niet gezien dat er een bladzijde was gemarkeerd. Een hoek van de pagina was omgevouwen en iemand had een potloodstreep naast een gedicht gezet.

*Ik zie geen schaduwlijnen
Ik voel de regen niet
Noch hoor ik daar de klanken van
De nachtegaal zijn lied
Ik droom er bij een hemel
Die duister wordt noch blauw
Daar kan ik aan je denken
Of ik vergeet er jou*

Brigadier Charles Davies van de politie van Philadelphia vond de koffiepauze een van de beste momenten van zijn werkdag. Hij schepte er groot genoeg in om de hete koffie in een porseleinen kopje en met een biscuitje op de rand van het schoteltje aan zijn bureau geserveerd te krijgen. Hij was het leven met weinig begonnen en de mensen die hem toen hadden gekend, zouden ervan hebben opgekeken dat hij genoot van zo'n beschaafd ritueel.

'Goedemorgen, Charlie.' Inspecteur Thomas Volcker kwam zwaaiend met zijn wandelstok binnen wandelen.

Net iets voor de chef, dacht Davies. Het was halfacht in de ochtend en Volcker was onberispelijk gekleed in een grijze pie-de-poulejas en een bijpassende pet. Hij zag eruit alsof hij een wandeling ging maken over de boulevard, niet alsof hij ging werken op het politiebureau.

'Het ziet ernaar uit dat de jury meegaat in een aanklacht wegens moord in de zaak-Barrett,' zei Volcker.

'Echt, meneer?' Davies keek op.

Ze hadden wekenlang ijverig aan de zaak gewerkt. Barrett was een smid met een goedlopend bedrijf in Spring Garden. Hij was doodgeknuppeld aangetroffen in zijn werkplaats. Davies zou de gruwelijke plaats delict nooit vergeten. De schedel van het slachtoffer was door de kracht van de slagen gereduceerd tot een bloederige massa huid, haar en bot. Er was zelfs zo hard geslagen dat er hersenweefsel en spetters helderrood bloed op de muren en de dakbalken zaten. Door de verstikkende hitte van eind augustus waren er meteen vliegen en ander ongedierte op afgekomen. Barretts vrouw had bevestigd dat haar man inderdaad drie gouden tanden had, anders

hadden ze moeite gehad het lichaam te identificeren. Het verslag van de lijkschouwer, 'dood door compressie van de hersenen na slagen met een stomp voorwerp door onbekende personen' leek amper nodig.

Het leek een eenvoudig geval van gewelddadige beroving, al was dat geweld wel heel extreem. De kluis had opengestaan en de lonen van die week waren verdwenen.

Het gezegde dat men geen kwaad spreekt van de doden was hier niet van toepassing geweest, bedacht Davies. Het slachtoffer werd door iedereen veracht en de ene getuige na de andere bevestigde dat hij een leugenaar en een schurk was geweest, die hun regelmatig geld afhandig had gemaakt. Hij was een meedogenloos zakenman. Aan verdachten was dus geen gebrek. Maar nadat urenlange ondervragingen geen duidelijke aanwijzingen hadden opgeleverd, had de hoofdinspecteur geprobeerd hen ertoe te bewegen de zaak te laten vallen. Het was gewoon de zoveelste gewelddadige en zinloze moord, te moeilijk om een veroordeling voor te krijgen.

Toch had Volcker geweigerd het op te geven. Hij zei dat de moord te bruut was geweest, te persoonlijk. Hij en Davies hadden zich dubbel zo hard ingezet en alle getuigen nog eens ondervraagd. En ze hadden Barretts bankgegevens gecontroleerd. De treurende weduwe bleek grote sommen geld te hebben opgenomen en die te hebben overgeheveld naar een bank in Chicago. Ze inde ook heel snel het geld van Barretts ruime levensverzekering. Toen ze werd ondervraagd, bekende ze dat zij en haar minnaar de moord hadden gepleegd. Hij was een voormalig werknemer van Barrett en had genoten van de woeste kloppartij.

'Ja, we gaan winnen. De officier van justitie heeft nog wat vragen voor ons. Maak het rapport af, dan gaan we vanmorgen nog naar hem toe.'

'Ja, meneer.'

Davies mocht Volcker graag. Ze werkten al vijf jaar samen. Hij wist dat zijn baas een eerlijke politieman was en net zo'n bescheiden

achtergrond had als hij. Maar door anderen werd de inspecteur met argwaan bekeken. Hij was anders dan de meeste van zijn collega's en viel op door zijn keurige kleding en zijn ouderwetse manier van doen. Davies vrienden in het korps, die promotie maakten, verwonderden zich over zijn trouw. 'Je wilt toch zeker wel hogerop komen, Charlie? Laat die ouwe toch zitten.' Maar dat wilde hij niet. Volcker deed niet mee aan de vriendjespolitiek in het korps en had niets met jaknikkers die gewoon deden wat de mensen in de politiek en op het stadhuis zeiden. Hij was niet briljant, maar maakte dat goed met pure volharding. Zo hadden ze vele misdaden opgelost door alle mogelijke aanwijzingen te volgen tot Volcker tevreden was.

Davies zat aan zijn bureau het rapport te schrijven. Maar de vreedzame ochtend werd verstoord door de komst van 'een ouwe vent die zich niet liet wegsturen', zoals de agent achter de balie uitlegde. 'Een scheepskapitein, meneer. Hij zegt dat hij iets belangrijks te melden heeft, eist door u te worden ontvangen en wil geen nee horen.'

Toen Davies de receptie in kwam zag hij meteen dat Henry Logan geen oude mopperkont was en ondanks zijn snelle wandeling naar het bureau slechts licht hijgde.

'Rustig aan, meneer, laat me gewoon uw naam en adres noteren,' zei de agent.

'Rustig aan!' riep Logan. 'Hoe kan ik rustig aan doen als het lichaam van een vrouw open en bloot langs het water ligt!' Hij keek naar Davies, die om de balie heen liep. 'Eindelijk iemand met een beetje gezag.'

Davies stak verzoenend zijn handen omhoog. 'Alstublieft, meneer, u moet begrijpen dat we de procedures in acht moeten nemen. Als u gewoon even wilt vertellen wat u hebt gezien.'

'Een jong meisje, dood in de rivier. Ik heb haar gevonden in de Wissahickon Creek, vlak voor de oever van de Schuylkill. Nog geen halfuur geleden heb ik haar uit het water getrokken. Ze is verdronken,' ratelde kapitein Logan.

Volcker was erbij komen staan.

‘Er is geen tijd te verliezen!’ riep Logan boos. ‘U moet meteen meekomen.’

‘Goed. Rust is voor ons niet weggelegd,’ zei Volcker. ‘Breng ons er alstublieft naartoe.’

‘Als dat dokter Harlan Stanley niet is. Nog steeds jongedames aan het leren hoe ze lijken in stukken moeten hakken?’

De onwelkome stem klonk zo hard dat verscheidene mensen in de drukke hal van de Academy of Music omkeken.

Het was dinsdagavond en de gloed van de olielampen veranderde de ruimte in een zacht droomlandschap. Dames stonden discreet een praatje te maken en hun zijden jurken ruisten over het tapijt. De heren droegen een smoking en hier en daar glansde een gouden zakhorloge of de edelsteen van een dasspeld. Boven het toneel in de grote zaal hing een verguld bas-reliëf van Mozart en de muzen van de dichtkunst en de muziek, dat werd geflankeerd door schuin oplopende loges die in een halve cirkel langs de muren van de zaal liepen. De zaal was geopend in 1857 en voor het interieur had het Teatro La Scala in Milaan als voorbeeld gediend. Het theater was ontworpen door het in Philadelphia gevestigde architectenbureau van Napoleon Lebrun en was een eerbetoon aan de Europese fijngevoeligheid. Sinds de opening waren er vele lezingen en openbare bijeenkomsten gehouden, waaronder de nationale conventie van de Republikeinse partij. Maar de zaal was nooit mooier dan op een avond als deze, wanneer hij werd gevuld met muziek. Op het programma stonden Beethoven en Brahms.

Dokter Joseph Bledsoe kneep met een vlezige hand in Harlans arm.

‘Hoe is het, oude vriend? Behandelen ze je een beetje goed bij het vrouwencollege?’

‘Heel goed,’ antwoordde Harlan. ‘Ik heb het nog net zo druk als altijd. En jij?’

‘Ik mag niet klagen. Bij de University of Pennsylvania beschikken we over de beste studenten en faciliteiten.’

‘Heb je mijn vriendin dokter Lydia Weston al eens ontmoet?’ vroeg Harlan.

Bledsoe zweeg even en wierp een korte, minachtende blik op Lydia.

‘Helaas niet.’ Hij knikte naar haar.

Joseph Bledsoe was een van de meest uitgesproken critici van het Woman’s Medical College. Hij schreef vaak over de veronderstelde incompetentie van vrouwelijke dokters en was van mening dat het zwakke geslacht de strenge medische opleiding niet aankon, omdat vrouwen geregeld aanvallen van hysterie hadden. Lydia kende zijn reputatie als vooraanstaand chirurg met een praktijk waarin alleen rijke mensen werden behandeld. Hij en Harlan waren dertig jaar eerder jaargenoten geweest aan het Jefferson Medical College, maar daar hield elke overeenkomst op.

Hij bracht zijn gezicht dicht bij dat van Harlan, zodat die de scherpe geur van whisky kon ruiken.

‘Na al die jaren verwonder ik me er nog steeds over dat je je carrière zo hebt kunnen weggooien,’ zei hij.

Lydia vroeg zich af wat Harlan dacht. De belediging leek amper tot hem door te dringen.

‘We moeten allemaal naar beste vermogen ons eigen pad volgen. Doe alsjeblieft de groeten aan Marianne en de kinderen.’

‘En jij aan Anthea.’ Ze hadden elkaar verder niets te zeggen. Bledsoe ging weer op in de menigte.

Harlan wendde zich tot Lydia. ‘Ik geloof dat we wel een drankje hebben verdiend.’

De deuren naar Broad Street stonden open en de koele avondlucht blies naar binnen en verdreef de dichte sigarenrook. Te midden van het steeds aanzwellende geluid van gesprekken hoorde Lydia het welkome getinkel van glazen bij de bar.

Harlan was ruim 1 meter 80. Zijn zwarte haar vertoonde grijze

strepen en zijn lakense pak zag er nog net zo fris uit als toen hij het die ochtend had aangetrokken. Maar ondanks zijn imposante gestalte had hij een vriendelijk gezicht. Hij was hoogleraar chirurgie en anatomie en een van de meest vooraanstaande faculteitsleden van het vrouwencollege. Hij bezocht ook vaak concerten en zocht na een lange dag in de operatiekamer zijn toevlucht tot muziek. Lydia stond naast hem aan de bar terwijl hij met doelbewuste bewegingen een glas rode wijn inschonk uit een karaf. Langzaam vulde het glas zich met de donkere vloeistof.

‘Lydia heeft meer voor je over dan ik,’ zei Anthea Stanley goed-gehumeurd toen ze bij hen kwam staan. ‘Ik kan die lomperik echt niet uitstaan.’

Anthea was net als haar man een deskundige arts en hoogleraar aan het college. Ze was klein, maar mollig en gekleed in smaragd-groene zijde; ze was ervan overtuigd dat je met een onberispelijk gevoel van smaak elke situatie aankon. Haar brede gezicht was rood aangelopen en er was een lok haar ontsnapt uit haar nette knot. Ze keek toe terwijl Lydia een slokje wijn nam.

‘Wat ben je vanavond bedachtzaam,’ zei ze.

‘Neem me niet kwalijk, ik ben moe,’ zei Lydia.

‘Je kunt anderen om de tuin leiden, maar mij niet. Wat zit je dwars?’ vroeg Anthea.

Lydia zette haar glas op een tafeltje.

‘Ik ben inderdaad niet gekomen voor de muziek; ik hoopte jou te treffen, zodat ik een patiënt met je kan bespreken.’

Lydia vertelde over Anna’s gemiste afspraak en het vreemde treffen van bijna twee weken eerder.

‘Met die jonge meiden kan van alles aan de hand zijn: geldproblemen, een ongeschikte vrijer... Daar zijn ze niet tegen opgewassen, dus het uit zich in pijntjes en geheimzinnige koortsaanvallen. Volgens mij doe je er goed aan om het de tijd te geven. Straks duikt ze weer op alsof er niets is gebeurd,’ zei Anthea.

Anthea had gelijk. Het leven van een dienstmeisje zat vol onze-

kerheden. Er was weinig vastigheid, want ze konden in een oogwenk worden ontslagen vanwege de financiële situatie, een ziekte of een sterfgeval in de familie.

‘Maar als je je zorgen maakt, moet je misschien informatie inwinnen bij haar werkgever of haar familie,’ voegde Anthea eraan toe.

‘Daar moet ik je voor waarschuwen,’ kwam Harlan tussenbeide. ‘Lydia’s betrokkenheid kan het meisje nog kwetsbaarder maken.’

Anthea snoof geërgerd. ‘Als het meisje in de problemen zit, kun je daar alleen achter komen door naar de plek te gaan waar ze woont en vragen te stellen.’

‘Geef het nog even de tijd. Vaak gaan dergelijke crises vanzelf voorbij,’ wierp hij tegen.

‘Hoe langer ze wacht, hoe meer kans dat er iets met het meisje gebeurt of dat ze voorgoed verdwijnt,’ merkte Anthea op.

Ze wisten allemaal uit ervaring wat er kon gebeuren als jonge vrouwen wilden ontsnappen aan een leven van slaafse arbeid. Hun naïeve uitstapjes in de stad liepen maar al te vaak uit op ziekte of verloedering.

‘Er zit je iets bijzonders dwars,’ drong Anthea aan.

‘Ze draagt haar verantwoordelijkheden dapper. Ze lijken geen al te grote last voor haar,’ zei Lydia. ‘Haar broer is bedlegerig. Hun oudere zus blijft dag en nacht bij hem. Voor zover ik heb begrepen, leven ze allemaal van haar salaris. Ze zou ze nooit in de steek laten.’

‘Ik twijfel er niet aan dat je voor Anna hebt gedaan wat je kon,’ zei Harlan mild, ‘maar je moet niet gaan piekeren. Daar heeft niemand iets aan.’

‘Bovendien moet je je richten op je plichten als leraar en dokter.’ Anthea wond nooit ergens doekjes om. ‘God alleen weet waar dit op uitloopt. Het is niet gepast als je betrokken raakt bij politiezaken.’

Even kon Lydia haar woede niet bedwingen.

‘Kom op, Anthea. Het is een beetje laat om nu nog een dame te willen blijven.’

Lydia was al meer dan tien jaar dokter en had zonder blikken of

blozen allerlei weerzinwekkende dingen gedaan, zoals in haar eentje een huurkazerne binnengaan om een moeilijke bevalling te begeleiden of patiënten bij te staan die leden aan een laatste, pijnlijke ziekte. Ze had geassisteerd bij operaties waarbij haar armen pijn deden van het vasthouden van de wondhaken, terwijl de chirurg een amputatie verrichtte en het warme bloed door haar schort drong. Ze had ten behoeve van het medische onderwijs talloze lijken van het armenkerkhof ontleed. Veel mensen uit de hogere kringen zouden van mening zijn dat haar activiteiten aan het misdadige grensden.

‘Niet boos worden, lieve Lydia. Je weet dat ik het beste met je voorheb,’ zei Anthea. Ze pakte de hand van haar vriendin en kneepeerin.

Lydia keek naar het echtpaar en voelde zich getroost, zoals altijd in hun gezelschap. Ze had hen leren kennen toen ze pas in Philadelphia was aangekomen en als student geneeskunde in Anthea’s mentorgroepje was geplaatst. Ze waren een rots in de branding geweest in een tijd dat ze alleen was en onzeker over wat ze kon. De Stanleys hadden haar hun warme vriendschap geschonken en hun huis was haar zo vertrouwd alsof ze hun dochter was, want ze had talloze vakanties bij hen doorgebracht. Ze waren de familie die ze nooit had gehad.

‘Dat weet ik,’ gaf Lydia toe. ‘Maar Anna maakte zich ergens grote zorgen om en ik heb niet doorgevraagd. Dat had ik wel moeten doen.’

‘Ik zou dit eens aan inspecteur Volcker kunnen voorleggen,’ stelde Harlan voor.

Harlan was ook consulent voor de politie en voerde secties uit als iemand onder verdachte omstandigheden was overleden. Door dit werk had hij een goede relatie opgebouwd met inspecteur Thomas Volcker. Lydia wist dat hij Volcker beschouwde als een vriend.

‘Hij zou een agent naar het huis van haar werkgever kunnen sturen. Dat is beter dan er zelf naartoe te gaan. Ik zal het met hem bespreken,’ zei Harlan.

Eerste druk augustus 2025

Oorspronkelijke titel *Murder by Degrees*

Oorspronkelijke uitgever Simon & Schuster, New York, NY

Copyright © 2023 by Ritu Mukerji Metzger

The moral right of the author of this work has been asserted in accordance with the Copyright, Designs and Patents Act 1988

Copyright © 2025 voor deze uitgave Uitgeverij De Fontein, Utrecht

Vertaling Yolande Ligterink

Voor de gedichten in dit boek zijn waar mogelijk bestaande vertalingen gebruikt. Dank aan: P. Verstegen, J. Lenstra, I. v. Strijtem, C.W. Schoneveld, R. Bremer, A. v.d. Krogt, L.A.J. Burgersdijk en E.B. Koster.

Omslagontwerp Studio Vonk & De Boer

Omslagillustratie Arcangel/Aimee Marie Lewis

Opmaak binnenwerk Crius Group

ISBN 978 90 261 6862 8

ISBN e-book 978 90 261 6863 5

NUR 305

www.uitgeverijdefontein.nl

Uitgeverij De Fontein vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van het papieren boek van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

Alle personen in dit boek zijn door de auteur bedacht. Enige gelijkenis met bestaande – overleden of nog in leven zijnde – personen, anders dan die in het publieke domein thuishoren, berust op puur toeval.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch, door geluidsopname- of weergaveapparatuur, of op enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Tekst- en datamining niet toegestaan.